

## A munkaköri alkalmassági vizsgálatok aktuális jogi háttere

A 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről 51. § (4) bekezdése alapján a munkáltató biztosítja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeit. Jogszabályban meghatározott esetben, **illetve ha a munkáltató elrendeli**, a munkába lépést megelőzően és a munkaviszony fennállása alatt rendszeres időközönként a munkáltató ingyenesen köteles biztosítani a munkavállaló munkaköri alkalmassági vizsgálatát.

A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet előírásait kell Magyarországon alkalmazni a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 87. § 9. pontja szerinti szervezett munkavégzés (a továbbiakban: szervezett munkavégzés) keretében az Mvt. 49. § (1a) bekezdése alapján kiadott jogszabályban meghatározott esetekben, illetve az Mvt. 88. § (3) bekezdés d) és e) pontja alapján kiadott miniszteri rendeletben meghatározott expozíció alá tartozó munkakörben munkavállalókat foglalkoztató Munkáltatók esetében.

A miniszteri rendeletek az alábbiakban határozzák meg az expozíciókat:

|   | A                                            | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---|----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   | Expozíció (károsító hatásnak való kitettség) | Meghatározás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 2 | Fokozott baleseti veszély                    | 1. Magasban végzett munka: a munkavégzés magassága meghaladja a 2 m-t.<br>2. Földalatti bányászati, kőolaj- és földgázbányászati mélyfúrási munkakörök.<br>3. Tűz- és robbanásveszéllyel járó munkakörök: az ipari robbantóanyagok gyártásával, tárolásával, szállításával és felhasználásával kapcsolatos tevékenységek.<br>4. Villamosüzemi munkakörök: erősáramú üzemi szabályzat alapján erősáramú villamos berendezéseken feszültség alatti, feszültség közelében és veszélyes közelségben végzett tevékenységek.<br>5. Feszültség alatti munkavégzéssel (FAM) járó munkakörök, egyéb, feszültség alatt végzett tevékenységek.<br>6. Egyéb, baleseti veszéllyel járó munkakörök: mozgó munkaeszközök, munkaeszközök mozgó elemei, haladó (mozgó) termékek, alapanyagok, félkész és késztermékek mellett vagy közelében végzett munka. |
| 3 | Terhelő munkahelyi klíma (meleg, hideg)      | 1. A munkahely melegnek minősül, ha a szabadtéri munkahelyen a napi középhőmérséklet legalább 1 napig meghaladja a 25 °C-ot, és az országos tisztifőorvos a hőség miatt a figyelmeztetést vagy a hőséggriasztást kiadta.<br>2. A munkahely melegnek minősül, ha zárt térben a munkahelyi klíma a 24 °C (K) EH értéket meghaladja.<br>3. A munkahely hidegnek minősül, ha a hőmérséklet a munkaidő 50%-ánál hosszabb időtartamban, szabadtéri munkahelyen a +4 °C-ot, illetve zárt téri munkahelyen a +10 °C-ot nem éri el.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|   | A                                                                                     | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   | <b>Expozíció (károsító hatásnak való kitettség)</b>                                   | <b>Meghatározás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 4 | Zaj (felső beavatkozási határértéket meghaladó esetben)                               | A felső beavatkozási határértéket {LEX,8h = 85 dB(A), illetve pcsúcs[Lmax] = 140 Pa [137 dB(C)]} meghaladó munkahelyi zajexpozíció a munkavállalókat érő zajexpozícióra vonatkozó minimális egészségi és biztonsági követelményekről szóló jogszabály alapján.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 5 | Ionizáló sugárzás                                                                     | Sugárveszélyes munkahelyen (pl. az MSZ 62–7:2017 szabvány szerinti ipari izotóplaboratóriumok, orvosi izotóplaboratóriumok) a kockázatértékelés alapján, ionizáló sugárzásból eredő egészségkárosodás kockázatával (dóziskorlát túllépése) járó tevékenységek esetén az egészségügyi szolgáltatások nyújtása során ionizáló sugárzásnak nem munkaköri kötelezettségük keretében kitett személyek egészsége védelmének szabályairól szóló jogszabály és az ionizáló sugárzás elleni védelemről és a kapcsolódó engedélyezési, jelentési és ellenőrzési rendszerről szóló jogszabály alapján.                  |
| 6 | Mesterséges optikai sugárzás (pl. lézer)                                              | Nem-koherens optikai sugárzások (UV-A, UV-B, UV-C, IR-A és IR-B), valamint lézer optikai sugárzások. A munkavállalókat érő mesterséges optikai sugárzás expozícióra vonatkozó minimális egészségi és biztonsági követelményekről szóló jogszabály 1. és 2. melléklete szerinti expozíciós határértékeket meghaladó expozícióval járó tevékenységek.                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 7 | Vibráció (helyileg ható és/vagy egész test) prevenciós határértéket meghaladó esetben | Prevenációs határértéket meghaladó rezgéseexpozíció: kéz/kar rezgés: 2,5 m/s <sup>2</sup> (8 órás referenciaidő), egész testre ható: 0,5 m/s <sup>2</sup> , a rezgéseexpozíciónak kitett munkavállalókra vonatkozó minimális egészségi és munkabiztonsági követelményekről szóló jogszabály alapján.                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 8 | Kémiai kóroki tényezők kitett munkakörök                                              | Minden olyan tevékenység, amelynek során a munkavállalót, valamint a munkavégzés hatókörében tartózkodó személyt veszélyes anyag és veszélyes keverék (ideértve a rákkeltő, mutagén és reprodukciót károsító anyagokat is) hatása érheti. Veszélyes anyag/keverék: minden olyan vegyi anyag, amely kockázatot jelent a munkavállalók biztonságára vagy egészségére fiziko-kémiai, kémiai vagy toxikológiai tulajdonságai és felhasználási módja vagy munkahelyen való jelenlét miatt.                                                                                                                        |
| 9 | Járványügyi érdekből kiemelt munkakör                                                 | Egészségügyi intézményekben az újszülöttek, koraszülöttek, csecsemő- és gyermekbetegek ellátásával kapcsolatos valamennyi munkakör; óvodákban, bölcsődei ellátást biztosító intézményekben, szolgáltatásokban, csecsemő- és gyermekotthonokban a csecsemők, illetve a gyermekek ellátásával kapcsolatos valamennyi munkakör; közfogyasztásra szánt élelmiszer (beleértve az ételt, italt) előállításával, valamint forgalmazásával (kivéve a csomagolt élelmiszerek és a nyers zöldség-, gyümölcsfélék szállítását, tárolását) foglalkozó, továbbá ilyen munkahelyeken tisztítást, takarítást végző személy. |

|    | A                                                                     | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----|-----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | Expozíció (károsító hatásnak való kitettség)                          | Meghatározás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 10 | Tüdőfibrozist okozó poroknak vagy azbesztartalomnak kitett munkakörök | Építőiparban, mezőgazdaságban vagy bármely egyéb területen tüdőfibrozist okozó poroknak vagy azbesztartalomnak kitett munkakörök.                                                                                                                                                                                                                              |
| 11 | Biológiai kóroki tényezőknek kitett munkakörök                        | Egészségügyi és szociális ellátásban végzett munkák, beleértve az elkülönítő, valamint a kórbonctani részlegeket; klinikai, állatorvosi diagnosztikai laboratóriumokban végzett munkák; szennyvíztisztító berendezésekben, járható szelvényű szennyvízelvezető művekben végzett munkák; hulladékmegsemmisítő, -ártalmatlanító létesítményekben végzett munkák. |
| 12 | Éjszakai műszakban végzett munka                                      | A huszonkét és hat óra közötti időszakban teljesített munkavégzés.                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 13 | Kézi tehermozgatás 10 kg felett                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |